

Orhideemulda valimas

SVEN ARBET

Kuidas leida oma orhideele kõige sobivam kasvu-substraat?

Aianduskeskustes on müügil üsna suur valik eri tootjate orhideemuldi. Õnneks on pakenditel sageli kirjas, millistele liikidele antud segu sobib ning vahel on müüja pannud välja ka näidised, mille järgi saab hinnata segu struktuuri jm omadusi.

“Kas valida jämedama või peenema struktuuriga segu, see sõltub orhidee liigist,” selgitab aianduskonsultant Eneli Käger. Liikide kasvunõuded võivad oluliselt erineda. Jämedamate juurtega liigid-hübriidid vajavad üldiselt jämedama struktuuriga kasvukeskkonda kui need, millel peenemad juured. Toaorhidee kasvusubstraat peab olema niiske ja samas ka õhurikas. Orhideed ei talu reeglina läbikuivamist. Kasvu-substraadid kuivavad erinevalt.

Edasi uurime, millest kasvusubstraadid kokku segatakse ja mis ülesanne on eri koostisosadel.

■ Peenestatud puukoor annab õhulisust ja seob veidi niiskust. Koorepuru kõduneb vähehaaval niiskuse ja bakterite mõjul, seda tuleb paari aasta tagant uuendada.

■ Turvas seob niiskust, kuid läbi kuivades ei võta enam hästi vett uuesti sisse. Parem on vähelagunenud pikakiuline turvas, sest see püsib kastmisel hästi oma kohal ega vaju poti põhja.

■ Kookoskoor ja -kiud lagunevad aeglaselt ning seovad hästi vett.

Jämedamate juurtega liigid-hübriidid vajavad jämedama struktuuriga kasvukeskkonda.

Eestis valmistatud Matogardi segu on vähelagunenud kõrgsooturvas, puukoor, kompost, puusüsi, perliit, kergkruus.

■ Kergkruus reguleerib niiskust: kastmise ajal imavad graanulid endasse niiskuse, tänu sellele polegi substraadis lahtist vett; substraadi kuivades hakkavad graanulid seda niisutama.

■ Perliit (vulkaanilise kivimi puru) annab õhulisust ja imab mingil määral ka niiskust; ei kõdune.

■ Lehtpuusüsi takistab haigusetkitajate arengut, annab õhulisust, seob teatud määral niiskust, laguneb aeglaselt.

Tsümbiidiumile, miltooniale ja veenusekingale sobib aianduskonsultandi sõnul näiteks Kekkilä orhideemuld. See koosneb puukoo-rest, kergkruusast ja koosesärist. Segu on ilusa loodusliku välimusega ning õhuline. Kergkruus reguleerib hästi niiskusesolusid.

Eestis toodetud Matogardi segu (töötati välja Tallinna Botaanikaia soovitude järgi) on universaalne. Koostises on vähelagunenud kõrgsooturvas, puukoor, kompost, puusüsi, perliit, kergkruus.

Universaalne on ka Substrali segu. Temas sisalduvad kookoskoore tükid ja kõrgsooturvas imavad hästi vett, tänu suurematele struktuuriosakestele on segu õhuline. Kergkruus säilitab endas niiskust,

seetõttu võib harvem kasta. Kookoskoor ja -kiud lagunevad aeglasemalt kui männikoor ning substraat ei vaju nii ruttu kokku.

Belgia tootes DCM on üksnes korsika männi koor. See on väga õhuline, sõre ja ilusa struktuuriga. Eneli Käger: “Selles kasvavat orhideed on võimatu liigse kastmisega ära tappa. Keskküttega korteris kuivab substraat aga väga kiiresti.” Sobib jämedamate juurtega epifüütidele.

Peenemate juurtega liigid, mis looduslikult kasvavad maapinnal (tsümbiidium, ludiisia, miltassia, ontsiidium), võib istutada Greenworldi segusse, mis koosneb puukoo-rest, puidutükkidest ja turbast. See on hästi turbane ja peene struktuuriga, meenutades mulda.

Compo segu sisaldab lisaks puukoorele ja turbale ka polüstüroolikuulikesi, mis teevad struktuuri õhulisemaks. Sobib nii epifüütsetele kui maapealsetele liikidele.

Biolan on aga pakkinud kõik koostisosad eraldi, et saaks koostada oma orhideele täpselt sobiva kasvusegu. Juhendis on retseptid enam levinud perekondade (kuuking, dendroobium jt) jaoks.